

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені К. Д. УШИНСЬКОГО»

**МУЗИЧНА ТА ХОРЕОГРАФІЧНА ОСВІТА
В КОНТЕКСТІ КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА**

**Матеріали і тези X Міжнародної конференції
молодих учених та студентів
(18-19 жовтня 2024 р.)**

1 том

ОДЕСА 2024

УДК: 37+78+792.8+008-021.1

Музична та хореографічна освіта в контексті культурного розвитку суспільства. Матеріали і тези X Міжнародної конференції молодих учених та студентів (Одеса 18-19 жовтня 2024 р.). — Т.1. — Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2024. — 341 с.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського». Протокол № 4 від 31.10. 2024 р.

Рецензенти:

Мартинюк Тетяна Володимирівна, доктор мистецтвознавства, професор, завідувач кафедри-професор кафедри мистецьких дисциплін і методик навчання Університету Григорія Сковороди в Переяславі;

Білова Наталія Костянтинівна, кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри музично-інструментальної підготовки Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського».

Матеріали і тези друкуються в авторській редакції.

Технічний редактор Ганна РЕБРОВА

©Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2024

з мелодійними лініями і гармоніями, які підкреслюють атмосферу твору. Музиканти імпровізують в межах мелодії, додаючи свої унікальні елементи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Балада та її особливості. URL: <https://dovidka.biz.ua/osoblivosti-baladi-yak-zhanru/> (дата звернення 8.10.24).
2. Основні риси балади. URL: <https://travelinstyle.com.ua/scho-take-balada/> (дата звернення 8.10.24).

Руфіна ДОБРОВОЛЬСЬКА

Вінницький державний педагогічний університет
імені Михайла Коцюбинського

РЕТРОСПЕКТИВНИЙ АНАЛІЗ МУЗИКОТЕРАПЕВТИЧНОЇ ОСВІТИ В США

Кілька дослідницьких публікацій документують початок розвитку музичної терапії в Сполучених Штатах. Вони включають: обговорення практики музичної терапії в Америці дев'ятнадцятого століття [1, 3], біографічні нариси піонерів музичної терапії [2], практику в Нью-Йорку в тридцятих роках [4, 5], історичне формування Національної асоціації музичної терапії, перша журнальна література «Journal of Music Therapy» [9] і, що найбільше стосується цього розділу, повний огляд того, що призвело до формування освітніх і навчальних програм музичної терапії у п'ятдесяті роки ХХ століття [6].

Навчання музичній терапії розпочалося в Сполучених Штатах з окремих курсів, перші з яких були проведені у 1919 році в Колумбійському університеті та до 1926 року, коли перейшли у серію курсів. Розробка перших університетських програм розпочалася у штаті Мічиган 1944 року, у Тихоокеанському коледжі Каліфорнії 1947 року, у Канзаському університеті 1948 року та у коледжі Алверно, штат Вісконсін 1948 року, сприяли прийняттю навчальної програми НАМТ у 1952 році.

Музиканти Маргарет Андерсон, а потім Іза Мод Ільсен використовували музику для лікування канадських солдатів, котрі страждали на те, що ми сьогодні назвали б посттравматичним стресовим розладом, викладали початкову курсову роботу в 1919 році в Колумбійському університеті в Нью-Йорку. Ці курси, були зосереджені на розумінні психофізіологічних реакцій на музику, для того, щоб застосувати цю інформацію, при використанні впливу музики на пацієнтів лікарень.

Подальше навчання музикотерапії було розпочато в 1940-х роках, головним чином у відповідь на підготовку волонтерів для шпиталів, які використовували музику з ветеранами війни.

Ці освітні зусилля розвивалися через курси в коледжах, курси в лікарнях і курси під егідою відповідних музичних організацій.

Наприклад, у Вестмінстерському коледжі в Принстоні, штат Нью-Джерсі, були запропоновані лекції та практикум під назвою «Принципи та практика музичної терапії в нейропсихіатричній лікарні», з метою підтримки навчання волонтерів лікарняної музики, які планують і презентують музичні програми в сусідньому Центрі ветеранів (Адміністративна лікарня в Ліоні, Нью-Джерсі).

Подібним чином державні лікарні, такі як в Маунт-Плезант (штат Айова), та в Агню (Каліфорнія), надавали курсові роботи (тобто психопатологія, психіатрія, психотерапія, спеціалізована терапія для психіатричних пацієнтів) для музичних волонтерів, щоб диригувати музичним ансамблем і навчати пацієнтів сприйняттю музики, теорію музики та вокально-інструментальну техніку.

Такі організації, як «Музичне керівництво», на чолі з Артуром Флаглером Фульцом і Національний фонд музичної терапії, котрий очолювала Харрієт Сеймур, також проводили навчальні курси. Фульц викладав в Бостонській школі ерготерапії в 1948 році, а Сеймур викладала в Steinway Hall в Нью-Йорку в 1941-1944 роках, використовуючи власний розроблений курс «Навчальний курс з використання та практики музичної терапії» [5], опублікований у 1944 році.

У доповнення до ідей цих організацій, про важливість навчання почали дискутувати інші: Національна асоціація вчителів музики (MTNA), Національна асоціація музичних шкіл (NASM) і Національна конференція викладачів музики (MENC). У 1946 році MTNA і MENC, сформували спільні підкомітети, а саме Комітет функціональних аспектів музики в лікарнях (MENC) і Комітет з музики в терапії (MTNA), очолюваний Роем Андервудом, який розпочав програму музичної терапії в штаті Мічиган, двома роками раніше. Попередня роль музикантів у лікарнях, як артистів почала змінюватися, оскільки «зростало усвідомлення ефективності музики у зміні станів настрою та впливу на зміну поведінки» [6, с. 6].

Розробка перших університетських програм наприкінці сорокових і на початку п'ятдесятих років, була міждисциплінарною, заохоченою такими діячами, як доктор Рудольф Драйкурс, австрійський психіатр, доктор Айра Альтшулер, американський психіатр, доктор Карл Меннінгер, директор відомого фонду Менінгера та д-р Е. Тайєр Гастон, музичний педагог і психолог. Будучи піонерами в цій галузі, факультети музичної терапії навчалися іншим професіям, як правило, музичній освіті чи виконавству.

Перша програма музичної терапії в Сполучених Штатах, була заснована в Мічиганському державному університеті в 1944 році під керівництвом Роя Андервуда. Згодом з'явилися інші.

Програма бакалаврату в коледжі Алверно в Мілуокі, штат Вісконсін, заснована в 1948 році під керівництвом сестри Ксаверії. Вона включала три семестри теорії музичної терапії та завершувалася дев'ятимісячним періодом навчання. Програма бакалаврату в Чиказькому музичному коледжі, очолювана Естер Гетц Гілланланд, та на відміну від інших програм,

закликала студента дивитися «на власні особисті проблеми», як на джерело «терапевтичної ефективності» [6, с. 61]. Це навчання, включало: психологію музики, вплив музики на поведінку та теорію, а також практику музичної терапії, на додаток до широкої загальної освіти.

Ранні університетські програми проводилися на рівні бакалаврату, за винятком академічної програми в університеті Канзасу, під керівництвом доктора Е. Тайєра Гастона. Ця програма почалася з курсів психології музики та впливу музики на поведінку, курсів, які залишалися основою схваленої бакалаврської програми NAMT у 1952 році та продовжилися до сімдесятих років.

У 1948 році Канзаський університет запропонував дипломну програму з 27 кредитами магістра музичної освіти з функціональної музики, яка також включала вивчення організації шкільної музики, музики в суспільстві та патологічної психології. Студенти Канзаського університету, пройшли шестимісячне стажування в Зимовому шпиталі ветеранів в Топеці, штат Канзас, під клінічним керівництвом Дональда Е. Мішеля та адміністративним наглядом доктора Карла Меннінгера. Студенти, які навчались за цією програмою, мали ступінь з музики з додатковими знаннями з біологічних наук, соціології та загальної психології. Е. Тайєр Гастон, провідний фахівець музичної терапії в п'ятдесятих роках, викладав в Канзаському університеті, був музикантом, а також педагогом-психологом. У його ранніх роботах представлені принципи музичної терапії, які залишаються фундаментальними донині [8], прогножуючи подальші сучасні роботи про роль музики в контексті нейробіології, мультикультуралізму та естетики [7].

Ванда Латом, яка пройшла навчання в Канзаському університеті, організувала першу програму на північному сході, в 1970 році в Монтклерському державному коледжі (нині Монтклерський державний університет), Монтклер, Нью-Джерсі. Штат Монтклер, виявився ідеальним місцем для музичної терапії, приймаючи студентів у академічно потужну спільноту коледжу з надзвичайно талановитим музичним факультетом із Нью-Йорка. Крім сусідніх лікарень, шкіл і будинків престарілих, до закладів, в яких проводились клінічні роботи, входила лікарня Оверлук, нині лікарняний центр округу Ессекс, яка тоді була відома як одна з найпрогресивніших терапевтичних спільнот у Сполучених Штатах.

У 1961 році Брасуелл запропонував п'ятирічний навчальний план музичної терапії, який давав би студентам достатньо часу для розвитку музичних навичок, а також базові курси з соціології та того, що ми сьогодні знаємо як групову динаміку.

Ці останні курси соціальних наук були розроблені в очікуванні соціальної реструктуризації психіатричних закладів та передбачуваних потреб у клінічній практиці.

Сьогодні, як і в минулому, змінюється психічне здоров'я. Соціальні служби та освітні заклади служать для прогнозування різних потреб у клінічній практиці, з часом – потреб у освіті та навчанні музичної терапії.

Розвиток навчальних програм музичної терапії відбувався під егідою двох незалежних музичних терапевтичних організацій – Національної асоціації музичної терапії (заснована у 1950 році) та Американської асоціації музичної терапії (створена у 1971 році). На час заснування ААМТ багато музичних терапевтів, здавалося, асоціювали дві різні організації з різними клінічними перспективами: НАМТ як поведінкову, а ААМТ як гуманістичну. Проте, організації складаються з спеціалістів клінічної практики з різними поглядами, деякі з яких належали до обох організацій і брали активну участь в них. Протягом багаторічної праці багато хто зрозумів, що всі вони ближчі за духом, ніж вважалось раніше. Будучи дотичними до відносно невеликої професії, вони почали зближуватися, що, зрештою, призвело до стандартизації 7 освітніх програм ААМТ, під спільним патронажем з 66 програмами НАМТ.

ЛІТЕРАТУРА

1. Davis, W. B. (1987). Music therapy in 19th-century America. *Journal of Music Therapy*, 24, 76-87.
2. Davis, W. B. (1993). Keeping the dream alive: Profiles of three early twentieth-century music therapists. *Journal of Music Therapy*, 30, 34-45.
3. Davis, W. B. (1996). An instruction course in the use and practice of musical therapy: The first handbook of music therapy clinical practice. *Journal of Music Therapy*, 33:1, 34-46.
4. Davis, W. B. (1997). Music therapy practice in New York City: A report from a panel of experts, March 17, 1937. *Journal of Music Therapy*, 34, 68-81.
5. Davis, W. B. (1999). Information sharing: The American Music Therapy Association: An inventory of records. *Music Therapy Perspectives*, 17:2, 99-100.
6. de L'Etoile, S. (2000). The history of the undergraduate curriculum in music therapy. *Journal of Music Therapy*, 37:1, 51-71.
7. Gaston, E. T. (1964). Developments in the training of music therapists. *Journal of Music Therapy*, 7:4, 148-50.
8. Gaston, E. T. (Ed.). (1968). *Music in therapy*. New York: Macmillan.
9. Solomon, A. (1993). A history of the *Journal of Music Therapy*: The first decade (1964-1973). *Journal of Music Therapy* 30, 3-33.

Viacheslav DASHKOVSKIY,

professor;

A. V. Nezhdanova Odesa National Academy of Music

CONCERT AND PERFORMING ACTIVITY AS A CONDITION FOR SELF-EXPRESSION OF FUTURE PIANO TEACHERS

Contemporary artistic pedagogy faces the necessity of creating favorable conditions for the professional and creative development of future piano teachers who possess creative thinking and the ability for innovative activity. This involves

Особливості підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в нових соціо-культурних умовах.....	129
Ван Цзі (Жуйке)	
Формування вокальної культури майбутніх учителів музики.....	133
Ходот А.	
Результати діагностики сформованості індивідуального сценічного іміджу школярів умовах навчання естрадного співу.....	137
Іригіна С., Шиліна А.	
Українська пісенна спадщина як засіб розвитку національної самосвідомості здобувачів вищої освіти.....	140
Дай Хуей, Кьон Н.	
Сутність поняття «різностильові вокальні навички».....	144
Барановський Ю.	
Поліхудожня обізнаність як основа майстерності майбутнього артиста оркестру.....	146
Чень Сяоюй, Кьон Н.	
Сутність і структура вокально-стильової майстерності майбутніх викладачів України й Китаю.....	148
Грабовська А.	
Особливості впливу національних меншин на хореографічне мистецтво Закарпаття та розвиток фольклору.....	149
Костенко Т.	
Система роботи з розвитку творчого потенціалу вихованців в дитячому хореографічному колективі.....	156
Кочиашвілі А.	
Музично-естетичний смак як важлива компонента у формуванні творчої особистості.....	163
Балакан Д.	
Значення мастерингу в музичному мистецтві.....	165
Гукасян Л.	
Особливості ритмічного устрою в жанрі босанова.....	167
Го Шижун, Ніколаї, Г.	
Стилізація як засіб сучасної інтерпретації традиційної китайської хореографії	168
Небещук Є.	
Жанрові особливості балади.....	171
Добровольська, Р.	
Ретроспективний аналіз музикотерапевтичної освіти в США.....	173
Dashkovskiy V.	
Concert and performing activity as a condition for self-expression of future piano teachers.....	176